

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 36491-09-21 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

מספר בקשה: 6:

לפני כבוד השופטת אסתר נחליאלי היאט

<p>עמותת עורכי דין לקידום מינהל תקין ע"י ב"כ נדאל חאיק ו/או מועתז עדוי ו/או רימאז ח'טיב ו/או מוחמד א. קדח ואח' מעמותת עורכי דין לקידום מינהל תקין</p>	<p>העותרת</p>
---	----------------------

נגד

<p>1. הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון 2. עיריית רמת השרון ע"י ב"כ עו"ד מיכאל בלום ו/או קרן ג'קמן מזרחי ו/או נטעלי איתן צורף ואח' הלשכה המשפטית ברמת השרון</p>	<p>משיבים</p>
--	----------------------

פסק דין

1	
2	העותרת, עמותת עורכי דין לקידום מנהל תקין ביקשה למחוק את העתירה שהגישה נגד הממונה
3	על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ונגד עיריית רמת השרון (ולהלך ביחד: "העירייה") לפי
4	חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ולחייב את העירייה בהוצאות.
5	עניין ההוצאות הוא עיקרה של החלטה זו.
6	רקע
7	1. הורתה ולידתה של העתירה דנא בבקשה לפי חוק חופש המידע חופש המידע שהגישה
8	העותרת כדי לקבל מידע בעניין התקשוריות העירייה עם עורכי דין, וזאת "בצל" התפרצות
9	מגפת הקורונה במהלך אביב שנת 2020. משחלפו שלושים ימים מעת הגשת הבקשה, עדכנה
10	העירייה את העותרת כי המועד למענה לבקשה, הוארך (ראו נספח ע/1 לעתירה).
11	2. משחלפו שלושים ימים נוספים ולא ניתן לעותרת כל מענה, שבה העותרת ופנתה לעירייה
12	ביום 29.7.2020 בבקשה לעדכן אותה בעניין הבקשה. אך העדכון לא הגיע ותחת זאת ב-
13	5.8.2020 הודיעה העירייה כי המועד למענה הוארך בשנית לתקופה של שלושים ימים וזאת
14	"בשל היקפו ומורכבותו של המידע המבוקש" (ראו נספח ע/1 לעתירה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-09-36491 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

3. ועוד תקופה חלפה אך מענה לא ניתן וגם לא נשלחה כל הודעת עדכון. משלא נענתה פנתה העותרת פעם נוספת לעירייה - ביום 29.10.2020 וכך נאמר בפנייתה: "בקשתנו לקבלת מידע מיום 17.5.2020 לא נענתה, חרף הודעתכם על הארכת המועד לטיפול בה וחלוף המועד הנ"ל זה מכבר. בהתחשב בסגר ובמצב ששרר בארץ בתקופה האחרונה, סברנו כי העיכוב נבע מטעמים אלה, ונמנעו מנקיטה בהליכים משפטיים לקבלת המידע. נוכח האמור, נבקש התייחסותכם לעניין המצאת המידע תוך שבוע ימים. בהיעדר התייחסות, נאלץ לשקול המשך צעדינו" (נספח ע/1 לעתירה).
4. הגם שדברי העותרת היו ברורים היא לא הגישה עתירה אלא בחרה להגיש בקשה חדשה לפי חוק חופש המידע לקבלת אותו מידע, בקשה שהגישה ביום 10.12.2020 (נספח ע/2 לעתירה). המענה לבקשה השנייה ניתן לעותרת ביום 1.3.2021 וכך נכתב: "פנייה זו נוגעת לצדדים שלישיים ובהתאם להוראות חוק חופש המידע נערכות פניות לצד שלישי נשוא בקשתכם... עם קבלת התשובות תשקל בקשתכם ועמדות הצד השלישי" (נספח ע/3 לעתירה).
5. משלא נתקבלה כל הודעה בעניין זה, שבה ופנתה העותרת לעירייה ביום 4.4.2021: "[ו]בחלוף האמור, ובחלוף המועד הקבוע בחוק לביצוע בירור זה, לא הועבר כל מידע/תשובה במענה לפנייתנו" (נספח ע/4 לעתירה). הפעם השיבה הממונה על חוק חופש המידע בעירייה ממש באותו יום כי: "אנא התנצלותי על העיכוב במענה. בקשתך נמצאת בטיפול בהול ואוציא מכתב בימים הקרובים" (נספח ע/4 לעתירה).
6. ההודעה הבאה ששלחה העותרת בשרשרת ההתכתבויות עם העירייה היא מיום 18.4.2021, כמעט שנה לאחר הפנייה הראשונה, ובה הלינה על חוסר מענה של הרשות (נספח ע/5). באותו יום השיבה הממונה על חוק חופש המידע בעירייה כי הטיפול בבקשת העותרת מתארך מסיבות שונות: העובדה כי הממונה חדשה בתפקיד; הבקשה כשלעצמה מורכבת במיוחד; זמן רב דרוש למיצוי הבדיקה מול צדדים שלישיים. נוסף לכך הפנתה הממונה להוראות יחידת חוק חופש המידע במשרד המשפטים מיום 17.3.2020, ממנה נלמד, כך לשיטתה "כי לנוכח תקופת המשבר הנוכחי יש מקום לגילוי הבנה בנוגע לאי עמידה בלוחות הזמנים" (נספח ע/5 לעתירה), וממש באותו יום נשלח לעותרת מכתב "הארכה רטרואקטיבית לבקשת מידע במסגרת חוק חופש המידע" (נספח ע/5 לעתירה).
7. ביום 29.4.2021 שלחה העירייה מענה לבקשת העותרת (נספח ע/6 לעתירה). אלא שעיון במכתב מגלה כי לא במענה של ממש מדובר אלא ביידוע העותרת בדבר התייחסות הצדדים השלישיים אשר למסירת המידע בעניינם.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-09-36491 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

8. ביום 24.6.2021 שלחה העותרת הודעה נוספת לעירייה, המתייחסת למכתב מיום 29.4.2021 "ביום 29.4.21 נמסרה לידינו החלטתכם שבסמך. בהחלטה צוין כי מסירת המידע תתבצע בחלוף המועד לפניה לבית המשפט ע"י צדדים שלישיים. חרף האמור, ובחלוף המועד הנ"ל, לא הועבר כל מידע לידינו". אלא שגם הודעה זו נותרה ללא מענה. ביום 11.7.2021 שלחה העותרת הודעה נוספת לעירייה: "אנא התייחסותכם לעניין המצאת המידע בנוגע להתקשרויות העירייה עם נותני שירותים משפטיים" (נספח ע/7 לעתירה). ושוב 'חזר הריטואל' ובאותו יום ממש, השיבה הממונה על חוק חופש המידע בעירייה: "אנא קבלו את התנצלותי על העיכוב במתן המענה. אנו פועלים להכנת התשובה בהקדם האפשרי" (נספח ע/7 לעתירה).
- אלא שהתנצלות לחוד ומעשים לחוד.
- ביום 1.8.2021 נאלצה העותרת לפנות שוב לעירייה: "נבקשכם להעביר לידינו את המידע שהתבקש בנוגע להתקשרויות עם נותני שירותים משפטיים כמפורט בהחלטתכם מחודש אפריל. נזכיר כי עסקינן בבקשה מלפני שנה!" (נספח ע/7 לעתירה).
- כמו פניות אחרות, גם פניה זו של העותרת לא נענתה.
9. ביום 27.9.2021 הגישה העותרת עתירה לבית משפט זה. ביום 30.11.2021 הוגשה "בקשה מטעם המשיבות למחיקת העתירה" בנימוק שהעתירה התייתרה: "ביום 2.11.2021 העבירה הממונה לב"כ העותרת את המסמכים המבוקשים ובכך תם הטיפול בבקשה לפי חוק חופש המידע" (סעיף 2 לבקשה מטעם המשיבות).
- בקשת העותרת**
10. העותרת אכן מבקשת למחוק את העתירה ובצד זה מבקשת לחייב את העירייה בהוצאות, בין היתר, מהנימוקים שלהלן:
- א. נטען כי העירייה העבירה לעותרת מידע חלקי בלבד ורק חודש לאחר שהוגשה העתירה: "יצוין כי ההתנהלות הנ"ל אינה רק מעכבת את הליך מסירת המידע, אלא גם מסכלת את התכלית העומדת בבסיסו, והיא הפעלת ביקורת ע"י העותרת, כגוף בחברה האזרחית, העושה שימוש בחוק חופש המידע לצורך קידום מינהל תקין והבטחת יישום הוראות הדין השונות..." (סעיף 17 לתגובת העותרת).
- ב. "פסיקת הוצאות כנגד המשיבים תקטין את הסבירות להישנותם של הליכים משפטיים מעין אלה. הליכים מיותרים אשר כותרתם "מקרים בהם הרשות המנהלית מזלזלת במופגן בחוק חופש המידע ובתכליותיו" מטריחים את בית המשפט חדשות לבקרים..." (סעיף 33 לעתירה).

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-09-36491 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

תגובת העירייה

1
2 11. העירייה מסכימה למחיקת העתירה אך מתנגדת לבקשה לחיובה בהוצאות, בנוסף
3 לבקשתה לחייב את העותרת בהוצאות:

4 א. נטען כי לעותרת לא נגרמו הוצאות מהגשת העתירה וכי דרישתה להוצאות לזכותה
5 מהווה חוסר תום לב: "הפניות ששלחה העותרת לממונה הינן פניות גנריות אותן
6 שולחת העותרת חדשות לבקרים לרשויות מקומיות רבות והינן בגדר 'שטנץ'
7 קבוע" (סעיף 6 לתגובת העירייה). לטענת העירייה, העותרת משכפלת "מאות
8 עתירות הנוגעות לחוק חופש המידע, כאשר עתירה זו היא רק אחת מתוך כ-800(!)
9 עתירות שהוגשו על ידי העותרת בין השנים 2019-2020" (שם).

10 ב. העירייה טוענת כי הליך איסוף המידע שהתבקש בבקשת חופש המידע שהגישה
11 העותרת הצריך זמן רב "נוכח אילוצים אובייקטיביים כגון פעילות כוח אדם
12 מצומצמת במגזר הציבורי בתקופת הקורונה ואילוצים הנובעים מבקשה רחבה
13 המצריכה הקצאת משאבים בלתי סבירה, לוקח זמן ואין מדובר חלילה בגרירת
14 רגליים מצידה של הממונה ו/או התעלמות מהדרישה. יתרה מכך, כל המסמכים
15 (שכבר הועברו כאמור לעותרת) היו מונחים על שולחנה של הממונה אך המתינו
16 לקבלת התייחסות מכמה צדדי ג' שטרם השיבו" (סעיף 11 לתגובת העירייה).

17 ג. העירייה מטילה את האחריות למענה המאוחר על העותרת, בכך שלא מיקדה את
18 בקשתה: "העותרת לא נצמדה להוראות הדין והפסיקה בעניין זה המורים על
19 בקשות ממוקדות, ואין מקום לפסוק הוצאות לטובתה לאור דרישתה הכוללת
20 שהובילה להיקפי עבודה בלתי סבירים אצל המשיבות. יתרה מכך, העותרת
21 ממהרת לפנות בהליכים משפטיים ולא נמנעת מהם" (סעיף 15 לתגובת העירייה).

והחלטתי

22
23 12. בטרם אתייחס לטענות הצדדים לגופן, ראיתי להזכיר את המובן מאליו כי: "עם חקיקתו
24 של חוק חופש המידע נפל דבר במשפטנו – הנחת היסוד היא שמידע ציבורי הוא מידע
25 שלציבור יש זכות לקבלו (כאמור בסעיף 1 לחוק), ואילו אי-הגילוי הוא החריג" (כבי'
26 השופטת ברק-ארז בעע"מ 2975/15 הוצאת עיתון 'הארץ' נ' משרד החוץ, סעיף 24
27 (6.6.2016)). ראיתי לצטט מהדברים הברורים האלה מפי בית המשפט העליון כבר בתחילת
28 הדברים שכן מעיון בכתב הטענות של העירייה התרשמתי שהעירייה טרם הפנימה את אותו
29 מובן מאליו - שהציבור זכאי למידע וחובתה כרשות לספק לציבור את המידע המבוקש.
30 זה הכלל, ולצדו חריגים. כך למשל מאפשר סעיף 1(8) לחוק חופש המידע לדחות בקשה
31 מכוח חוק חופש המידע אם נמצא כי "הטיפול בה מצריך הקצאת משאבים בלתי סבירה".

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 21-09-36491 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

- 1 אלא שהפוך והפוך בכתבי טענות העירייה ולא תמצא כי העירייה ראתה לדחות את בקשת
2 העותרת בנסיבות סעיף 18(1) לחוק, משכך תמוהה טענת העירייה בעניין היקף הבקשה
3 שהגישה העותרת.
- 4 על פניו, נראה כי התנהלות העירייה בעניינינו אינה כמצופה מרשות, אין זה תקין שלא
5 להשיב לפניית חוזרות ונשנות של העותרת. הרשות והאזרח אינם שווים כוחות, והרשות היא
6 נאמן הציבור (בר"ם 6729/10 המוסד לביטוח לאומי נ' ההסתדרות הכללית של העובדים
7 בארץ ישראל ההסתדרות במרחב חיפה, סעיף 77 (8.7.2021)). במערכת יחסים זו, העירייה
8 חבה חובות כבדי משקל לציבור – כמו חובת ההגינות והנאמנות, וחובות אלה אינן
9 מאפשרות לה להתעלם מפניות האזרח, שבעתיים שפניות האזרח זוכות לטיפול בסופו של
10 יום – אלא שלאחר פנייתו לערכאות. מלכתחילה היה על הרשות לענות לעותרת במסגרת
11 לוח הזמנים שקבע המחוקק בסעיף 7 לחוק חופש המידע, ולמצער, לנמק את החלטתה
12 לדחות או שלא למסור מידע לעותרת.
- 13 אכן הארכת לתאר את הפניות החוזרות ונישנות שנתרו ללא מענה וזאת כדי לשקף את
14 העובדה שהעירייה לא פעלה כמצופה מרשות מנהלית המטפלת בפניית אזרח מכוח חופש
15 המידע – ולא משנה מיהו האזרח הפונה אליה ומה סיבת פנייתו, כשהעירייה לא מצאה
16 לדחות את בקשתו אלא פשוט התעלמה במשך תקופה ארוכה מהפניות החוזרות בעניין זה.
- 17 נוכח מסקנותי אלה, אין לי אלא להפנות לפסקי דין ולהחלטות קודמות בהן פירטתי את
18 השיקולים הרלוונטיים בעניין פסיקת הוצאות נגד הרשות שאינה ממלאת את חובותיה
19 הסטטוטוריות לפי חוק חופש המידע (ראו: עת"ם 12936-09-20 ד"ר יחזקאל שלום נ'
20 הממונה על יישום חוק חופש המידע במשרד הביטחון (15.11.2021); עת"ם 65341-10-21
21 המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים
22 (3.12.2021)).
- 23 בהתאם לאמור בהחלטותי הקודמות, בטרם הכרעתי בשאלת ההוצאות, הבאתי בחשבון
24 את תכלית חוק חופש המידע, את חובות בעלי הדין העושים שימוש בהליכי העתירה
25 המינהלית וכן את אינטרס השמירה על הקופה הציבורית. בנסיבות העניין נראה לי כי
26 השיקול המכריע לו יש ליתן משקל הוא תכלית חוק חופש המידע וזאת לנוכח התרשמותי
27 מההתעלמות מהוראות החוק ומניעת מידע מהציבור, שלא לפי הוראות הדין. ראיתי לשוב
28 ולומר (או לחדד) כי ראיתי לדחות את טענת ההכבדה שהעלתה הרשות. חוק חופש המידע
29 נותן בידי העירייה את הכלים לדחות בקשה מוגזמת בהיקפה או מטילה נטל בלתי סביר
30 על הרשות. אלא שבעניינינו, הרשות לא דחתה את הבקשה בשל כך אלא שחלף מיצוי
31 סמכויותיה בדין פשוט התעלמה מפניות חוזרות ונשנות של העותרת.

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 36491-09-21 עורכי דין לקידום מנהל תקין נ' הממונה על חוק חופש המידע בעיריית רמת השרון ואח'

- 1 בשל כל אלו ראיתי לחייב את העירייה בהוצאות על הצד הגבוה. אני מקווה שהרשות תפנים
2 את חובותיה על פי דין.
3 אני מוחקת אפוא, את העתירה.
4 העירייה תישא בהוצאות העותרת בסך 20,000 ₪.
5
6 ניתן היום, י"ח שבט תשפ"ב, 20 ינואר 2022, בהעדר הצדדים.
7

אסתר נחליאלי חיאט, שופטת

- 8
9
10
11

